

SLOVENSKÁ OBCHODNÁ INŠPEKCIA
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom
v Trenčíne pre Trenčiansky kraj Hurbanova 59, 911 01 Trenčín

Číslo: P/0066/03/2022

Dňa 10.11.2022

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trenčíne pre Trenčiansky kraj, ako príslušný správny orgán podľa § 4 ods.1 a ods. 2 písm. h) zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 24 ods.1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

u k l a d á

účastníkovi konania **Michal Zachar ENTOTERA**
miesto podnikania **971 01 Prievidza, Rad L. N. Tolstého 9/2**
IČO **40 422 372**

pre porušenie povinnosti predávajúceho zistené pri prešetrení spotrebiteľského podania č. 340/2022 dňa 26.08.2022 v prevádzke Ambulantný predaj – Výstava motýľov a mušlí pri ZOO v Bojniciach, Zámok a okolie 939/6, Bojnice, a to:

- pre porušenie povinnosti predávajúceho informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku a zreteľne označiť výrobok cenou alebo informáciou o cene inak vhodne prístupniť, pretože v čase kontroly nemal žiadny tovar (motýle a mušle) v ponuke na predaj uvedenú predajnú cenu, čím bol porušený **§ 14**,
- pre porušenie povinnosti predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku – drevený obraz s motýľom, nakoľko na kontrolný nákup účtovaný v celkovej hodnote 25,00 EUR nebol vydaný doklad o kúpe výrobku z elektronickej registračnej pokladne ani náhradný doklad o zaplatení, čím bol porušený **§ 16 ods. 1**,

zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

p o k u t u

vo výške **500,- EUR** slovom **päťsto eur**

Odôvodnenie

Dňa 26.08.2022 vykonali inšpektori Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trenčíne pre Trenčiansky kraj (ďalej len inšpektori SOI) prešetrenie spotrebiteľského podania č. 340/2022 v prevádzke Ambulantný predaj – Výstava motýľov a mušlí pri ZOO v Bojniciach, Zámok a okolie 939/6, Bojnice, ktorú prevádzkuje účastník konania Michal Zachar ENTOTERA, miesto podnikania 971 01 Prievidza, Rad L. N. Tolstého 9/2, ako predávajúci (ďalej len účastník konania).

Spotrebiteľ vo svojom podaní, ktoré bolo správnym orgánom zaevidované pod č. 340/2022, uviedol, že vo vyššie spomínanej prevádzke kúpil motýľa za 15 EUR a na druhý deň, ho chcel reklamovať, nakoľko sa mu odlepil od podkladu ale nevydali mu doklad o kúpe pri predaji tovaru. Taktiež spotrebiteľ upozornil, že žiaden tovar nemá cenovku.

Pri kontrole inšpektori zistili, že v ponuke na predaj sa nachádzal vystavený tovar (motýle a mušle), u ktorých nebola uvedená predajná cena.

Inšpektori teda zistili, že účastník konania porušil povinnosť predávajúceho informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku a zreteľne označiť výrobok cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť. Tým porušil § 14 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 250/2007 Z. z.).

Z dôvodu overenia dodržiavania zásad poctivosti predaja a vydávania dokladu o kúpe vykonali inšpektori kontrolný nákup, do ktorého zakúpili:

- 1 x Drevený obraz s motýľom v hodnote 25,00 EUR.

Pri kontrole inšpektori zistili, že na kontrolný nákup účtovaný v celkovej hodnote 25,00 EUR nebol vydaný doklad o kúpe výrobkov z elektronickej registračnej pokladne (ďalej len ERP) ani náhradný doklad o zaplatení. Inšpektori zaplatili za tovar a účtujúca predávajúca účastníka konania Vlasta K., nevydala doklad o kúpe v žiadnej forme.

Inšpektori teda zistili, že účastník konania porušil povinnosť predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobkov. Tým porušil § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z.

Na základe zistenia nedostatkov a objektívnej zodpovednosti predávajúceho bolo účastníkovi konania zaslané oznámenie o začatí správneho konania zo dňa 13.10.2022, ktoré účastník konania prevzal dňa 19.10.2022.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov mal účastník konania právo v stanovenej lehote 8 dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania vyjadriť sa k dôvodom konania, prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania.

Počas kontroly dňa 26.08.2022 bol na prevádzke Ambulantného predaja spísaný Úradný záznam, nakoľko po preukázaní sa inšpektorov SOI im bolo oznámené zo strany predávajúcich, že prevádzke je otvorená len do 16.00 hod., a teda, že za chvíľu zatvárajú. Z uvedených dôvodov bol spísaný Úradný záznam a osobám prítomným pri kontrole bolo oznámené, že

inšpekčný záznam bude spísaný na Inšpektoráte SOI v Trenčíne pre Trenčiansky kraj, Hurbanova 59, Trenčín a účastníkovi konania bude zaslaný inšpekčný záznam prostredníctvom Slovenskej pošty. Počas písania úradného záznamu bolo inšpektorom predložené potvrdenie z Finančnej správy – „Výnimky z používania ERP/VRP/ORP – občania s ŤZP“, v ktorom sa nachádzala kópia Preukazu fyzickej osoby ťažkým zdravotným postihnutím č. 142654, kde bol uvedený ako držiteľ účastník konania, vydaný ÚPSVaR v Prievidzi, dňa 10.08.2012.

Účastník konania vo svojom vyjadrení zo dňa 31.10.2022 uviedol, že z dôvodov, že sa musí starať o svoju chorú 86-ročnú matku, poprosil známu o dozor počas jeho neprítomnosti. Počas jeho neprítomnosti prišli 2 inšpektorky a táto známa mu volala, aby prišiel do Bojníc, ale inšpektorky mu oznámili, že to nie je nutné. Mal záujem vysvetliť situáciu, ale nemala žiadny dopad alebo účinok. Je si vedomý svojej chyby, a to vydať doklad o kúpe výrobku, ale ráno pozabudol všetky tlačivá doma z obáv o svoju chorú matku. Čo sa týka označenia cien výrobkov uvádza, že na každej kazete je cena uvedená avšak z opačnej strany, a to z dôvodu, že nalepené cenovky z prednej strany zanechávajú na kazetách lepiacu hmotu, čím ich po odlepení znehodnocujú. Účastník konania na záver uviedol, aby správny orgán vzal do úvahy, že je invalid a akýkoľvek postih naruší jeho už aj tak veľmi nepriaznivú ekonomickú situáciu.

Správny orgán preskúmal spis v celom rozsahu a dospel k názoru, že protiprávny skutkový stav bol spoľahlivo preukázaný. Účastník konania zistenie nedostatkov nespochybnil právne relevantným spôsobom. Účastník konania ako predávajúci v zmysle zákona zodpovedá za porušenie povinnosti objektívne bez ohľadu na zavinenie. V rámci objektívnej zodpovednosti zodpovedá aj za konanie zamestnancov, ktorí v jeho mene konajú. Správny orgán neskúma úmysel v konaní účastníka konania, ale zisťuje protiprávny stav. Správny orgán je toho názoru, že stav zistený v čase kontroly porovnaný so stavom, ktorý je vyžadovaný všeobecne záväznými právnymi predpismi bol spoľahlivo vyhodnotený ako stav protiprávny.

K predloženému potvrdeniu z Finančnej správy – „Výnimky z používania ERP/VRP/ORP – občania s ŤZP“ účastníka konania, správny orgán uvádza, že uvedené predložené potvrdenie nemá vplyv na vyvodenie zodpovednosti za nedostatky zistené v čase kontroly voči účastníkovi konania v rámci správneho konania. Je potrebné zdôrazniť, že v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) bod 8 zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov sa povinnosť evidovať tržbu v ERP alebo vo virtuálnej registračnej pokladnici bez zbytočného odkladu po jej prijatí nevzťahuje na predaj tovaru fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím (to neplatí, ak tržbu za takúto osobu prijala fyzická osoba, ktorá nie je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím), avšak je povinnosťou účastníka konania ako predávajúceho v súlade s § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. vydať spotrebiteľovi na zakúpený výrobok doklad, ktorý môže mať v tomto prípade formu náhradného dokladu (tzv. paragónu) tak, aby mal spotrebiteľ možnosť následnej kontroly správnosti účtovania. Doklad o kúpe výrobku musí obsahovať zákonné náležitosti, a to obchodné meno a miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa; adresu prevádzkarne; dátum predaja; názov a druh služby; cenu jednotlivcej služby a celkovú cenu, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

K tvrdeniu účastníka konania, že cena bola uvedená z opačnej strany, správny orgán uvádza, že v zmysle § 14 zákona č. 250/2007 Z. z. má byť výrobok zreteľne označený alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť.

Správny orgán na tomto mieste poukazuje aj na skutočnosť, že konaním účastníka konania bol porušený zákon č. 250/2007 Z. z., pričom porušenie povinnosti predávajúceho sa podľa tohto zákona poníma ako správny delikt. K naplneniu jeho skutkovej podstaty stačí zistiť, že

v dôsledku porušenia povinnosti zodpovednou osobou došlo k ohrozeniu práv spotrebiteľa chránených týmto zákonom. Poškodenie spotrebiteľa v rozsahu priamo úmernom uloženej sankcii nie je obligatórnym znakom jeho skutkovej podstaty. Napriek tomu, treba zdôrazniť, že v tomto prípade bol spotrebiteľ na svojich právach konaním účastníka konania poškodený, konkrétne tým, že neboli vydané doklady o kúpe z ERP ani náhradné doklady o zaplatení.

Je potrebné osobitne zdôrazniť, že cieľom správneho konania nie je represia, ale prevencia. S ohľadom na ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., množstvo a závažnosť zisteného nedostatku a objektívnu zodpovednosť predávajúceho správny orgán musí sankciu uložiť tak, aby vo výške sankcie bola zohľadnená spoločenská nebezpečnosť zisteného porušenia zákona, ale na druhej strane aby ostala zachovaná preventívna funkcia sankcie. Správny orgán sa však snaží v rámci správnej úvahy prihliadať na všetky okolnosti prípadu aj pri udeľovaní pokuty tak, ako tomu bolo aj v prípade účastníka konania. Na druhej strane je zo zákona viazaný, aby v rovnakých, resp. obdobných veciach rozhodoval podobne, pričom táto požiadavka platí aj pre ukladanie sankcií. Zároveň, treba dodať, že na to, aby sankcia spĺňala aj represívnu zložku, musí byť citelná v majetkovej sfére účastníka konania, nakoľko má pôsobiť ako trest (represia) za spáchanie iného správneho deliktu. Ak by táto nebola citelná, nemožno rozumne očakávať ani naplnenie ďalšej z funkcií pokuty, ktorou je prevencia, a to jednak do vnútra – vo vzťahu k zodpovednostnému subjektu (účastníkovi konania), ktorý si po primerane uloženej sankcii, zodpovedajúcej zistenému nedostatku do budúcnosti rozmyslí, či znova poruší daný právny predpis, ale aj smerom von – vo vzťahu k ostatným podnikateľským subjektom (predávajúcim), ktorých má odstrašiť od porušovania obdobnej povinnosti, ako v prípade účastníka konania.

Povinnosťou účastníka konania, t.j. predávajúceho, ktorým v zmysle § 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet, je zabezpečiť splnenie všetkých povinností pri ponuke a predaji výrobkov alebo poskytovaní služieb tak, ako ich určuje zákon a osobitné predpisy.

Pri určení výšky pokuty správny orgán v zmysle § 24 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. prihliadal najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.

Správny orgán vzal do úvahy, že v prevádzke ambulantného predaja sa vôbec nenachádzala informácia o cene poskytovaných výrobkov na základe čoho nie je spotrebiteľ informovaný o ponúkaných výrobkoch ani o cenách žiadnou formou, čo správny orgán považuje za nedostatok, následkom ktorého je spotrebiteľ nedostatočne informovaný o cene služby. Cenové informácie sú pre spotrebiteľa jednými z najdôležitejších, ktoré pri zvažovaní kúpy služby hodnotí a ktoré ovplyvňujú jeho ekonomické správanie.

Správny orgán zohľadnil, že nevydaním dokladu o kúpe výrobku v žiadnej forme bolo porušené právo spotrebiteľa na kontrolu správnosti účtovania a na uplatnenie prípadnej reklamácie, nakoľko tento doklad je dôkazom o uzavretí kúpnej zmluvy. Doklad o kúpe výrobku je relevantným dokladom, ktorý má význam pri uplatňovaní práv zo zodpovednosti za vady a zároveň je dôkazom existencie záväzkového vzťahu medzi predávajúcim a spotrebiteľom. Je základný dokument, ktorý predávajúci vyžaduje pri uplatnení reklamácie vady výrobku od spotrebiteľa a slúži ako dôkaz, že konkrétny reklamovaný výrobok bol zakúpený práve v prevádzke, v ktorej si spotrebiteľ uplatňuje reklamáciu. Patrí medzi dôkazy, ktoré vypovedajú o predávajúcom a o obsahu záväzkového vzťahu, a preto nevydanie dokladu

o kúpe výrobku môže sťažiť spotrebiteľovi postup pri uplatňovaní svojich práv zo zodpovednosti za vady odpredaného výrobku alebo poskytnutej služby.

Správny orgán ďalej zohľadnil, že kontrola bola vykonaná na základe spotrebiteľského podania, ktoré sa potvrdilo.

Správny orgán ako orgán dozoru zastáva názor, že v prípade neuvádzania predajných cien výrobkov a v prípade nevydania dokladu o kúpe výrobku došlo zo strany účastníka konania k porušeniu práv spotrebiteľa taxatívne vymedzených v ustanovení § 3 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., a to práva na informácie, práva na ochranu ekonomických záujmov a práva na uplatnenie reklamácie.

K povinnostiam účastníka konania patrí povinnosť predávajúceho informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku a zreteľne označiť výrobok cenou alebo informáciu o cene inak vhodne prístupnú a povinnosť vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku so všetkými predpísanými náležitosťami. Tieto povinnosti, ako vyplýva z kontroly vykonanej dňa 26.08.2022 v prevádzke Ambulantný predaj – Výstava motýľov a mušlí pri ZOO v Bojniciach, Zámok a okolie 939/6, Bojnice, účastník konania ako predávajúci, vzhľadom k vyššie uvedenému preukázateľne porušil.

Uvedeným protiprávnym konaním boli porušené práva spotrebiteľa chránené zákonom.

Následkom porušenia povinností predávajúceho je ohrozenie ekonomických záujmov spotrebiteľa.

Pokuta, ktorú môže správny orgán uložiť v zmysle § 24 ods.1 zákona č. 250/2007 Z. z. za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa až do výšky 66 400 EUR, bola uložená na základe správnej úvahy v zákonnej hranici sadzby, ktorú považuje správny orgán za primeranú vzhľadom k rozsahu protiprávnej činnosti. Správny orgán uložil pokutu s ohľadom na rozsah zistených nedostatkov a závažnosť porušenia zákonných povinností na spodnej hranici zákonnej sadzby, pričom považuje pokutu v danej výške, aj s ohľadom na proporcionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej možnej pokute, ktorú môže správny orgán za porušenie povinností v zmysle citovaného zákona uložiť, za adekvátnu. Pri ukladaní pokuty vzal správny orgán do úvahy všetky zákonné podmienky, pričom nevydanie dokladu o kúpe výrobku zohľadnil ako závažnejšie porušenie zákona.

Správny orgán považuje uloženie pokuty v tejto výške vzhľadom na jej represívno-výchovnú funkciu, ako aj s prihliadnutím na zákonom stanovené medze za primeranú a zároveň zodpovedajúcu zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona.